

PROSUDBE LINGVISTIČKE PRIHVATLJIVOSTI: TEHNIKA PROCJENE VELIČINE U USPOREDBI S TRADICIONALNIM TEHNIKAMA

Tihana Kraš, Sveučilište u Rijeci

Empirijski podaci u istraživanjima jezika: resursi i metode (1)
Filološki fakultet Univerziteta u Beogradu
2.– 5. lipnja 2016.

Status prosudbi i način njihova dobivanja

- Prosudbe lingvističke prihvatljivosti važna su i već dugo prikupljana vrsta podataka u teorijskoj i primijenjenoj lingvistici.
- Mogu se dobivati neformalnim i formalnim (eksperimentalnim) putem.
- Kad se prosudbe prikupljaju eksperimentalnim putem, radi se o **zadacima prosudbe prihvatljivosti**.

Prihvatljivost i gramatičnost

- Prosudbe prihvatljivosti (engl. *acceptability judgements*) ponekad se nazivaju se i **prosudbama gramatičnosti** (engl. *grammaticality judgements*).
- Koja je razlika između gramatičnosti i prihvatljivosti?
- Gramatičnost je apstraktni pojam koji se ne može izravno testirati; možemo testirati samo prihvatljivost (Cwart, 1997).
- Na temelju prosudbi prihvatljivosti možemo izvoditi zaključke o gramatičnosti.
- Gramatičnost je jedna komponenta prihvatljivosti.
- Je li gramatičnost kategorička ili stupnjevita pojava?

Stupnjevitoost (engl. *gradience*) u gramatici

- U novije se vrijeme učestalo tvrdi da je gramatičnost stupnjevita (v. npr. Fanselow, Féry, Vogel i Schlesewsky, 2006).
- Kod nekih gramatičkih pojava postoji jasan kontrast između onoga što jest i što nije prihvatljivo, dok je kod drugih moguće razlikovati više razina prihvatljivosti.
- Druga se vrsta pojava naziva **stupnjevitim pojavama**.

Izbor pomoćnog glagola u talijanskom jeziku

- Primjer stupnjevite pojave na sučelju sintakse i leksika
- Dvije vrste neprijelaznih glagola:
  - **Neakuzativni glagoli** – subjekt im je u semantičkom smislu objekt (trpi radnju), poput *arrivare* ('stići') i *cadere* ('pasti')
  - **Neergativni glagoli** – subjekt im je u semantičkom smislu subjekt (vrši radnju), poput *correre* ('trčati') i *gridare* ('vikati')
- U složenim glagolskim vremenima neakuzativni glagoli biraju pomoćni glagol ***essere*** ('biti'), a neergativni glagoli biraju pomoćni glagol ***avere*** ('imati').
- (Prijelazni glagoli biraju pomoćni glagol ***avere***.)

Hijerarhija izbora pomoćnog glagola (Sorace, 1992)

Promjena mjesta

ESSERE ('BITI')

Promjena stanja

Nastavak stanja

Postojanje stanja

Nekontrolirani proces

Kontrolirani proces kretanja

Kontrolirani proces nekretanja

AVERE ('IMATI')

Stupnjevitost u gramatici

- Zašto stupnjevitost postoji?
- Stupnjevitost kao manifestacija **izbornosti** (= više oblika za isto značenje, engl. *optionality*); izbornost kao preduvjet za stupnjevitost (Sorace, 2010)

- Primjer:

Questa collana è appartenuta a mia nonna.

?*Questa collana ha appartenuto a mia nonna.

- Izbornost je karakteristična i za međujezik.
- Izbornost i stupnjevitost u gramatici predstavljaju izazov za lingvističku teoriju.
- Neosporno je da je lingvistička prihvatljivost stupnjevita.

Apsolutne i relativne prosudbe (Sorace, 2010)

- **Apsolutne prosudbe** – odluka o tome ima li i u kojoj mjeri neki objekt neko svojstvo
- **Relativne prosudbe** – usporedba dvaju ili više objekata s obzirom na neko svojstvo
- Ljudi su obično uspješniji u donošenju relativnih nego apsolutnih prosudbi (v. Nunnally, 1967).

Zašto nam trebaju prosudbe lingvističke prihvatljivosti?

- Uporaba jezika (jezična realizacija) ne podudara se sa znanjem o jeziku (jezična kompetencija) – ne možemo temeljiti zaključke o jezičnoj kompetenciji samo na jezičnoj proizvodnji i razumijevanju jezika.
- Neke je strukture teško dobiti u jezičnoj proizvodnji – zbog složenosti ili niske frekvencije te izbjegavanja (npr. višestruka konstituentna pitanja poput *Tko je kome što kupio?*)
- Prosudbe prihvatljivosti daju nam uvid u ono što **nije prihvatljivo** u jeziku.

Prosudbe i jezična kompetencija/realizacija

- Jesu li prosudbe lingvističke prihvatljivosti odraz jezične kompetencije ili jezične realizacije?
- Prosudbe su odraz **jezične realizacije**; daju nam posredan uvid u jezičnu kompetenciju (Lust, 2006).

Faktori vezani uz jezičnu realizaciju (Sorace, 2005, studeni)

- Osobine ispitanika (osobnost, obrazovanje, dob i dr.)
- Vrsta zadatka (mjeri li absolutne ili relativne prosudbe, kakva se tehnika koristi)
- Druge značajke zadatka (modalitet prikazivanja rečenica, redoslijed prikazivanja rečenica, kontekstualizacija rečenica, postojanje vremenskog ograničenja i dr.)
- Treba ih uzeti u obzir prilikom izrade zadatka i interpretacije podataka.

Potencijalni problem

- Davanje prosudbi zahtijeva i **metalingvističku svijest** (svijest o jeziku kao predmetu razmatranja i evaluacije)
  - njezin se upliv nastoji što više smanjiti jer istraživače zanima implicitno, nesvjesno znanje o jeziku.

Dobivanje prosudbi neformalnim putem

- Značajke metode (Schütze i Sprouse, 2013):
  - Relativno mali broj ispitanika (<10)
  - Lingvisti kao ispitanici
  - Binarne prosudbe (npr. „prihvatljivo“ i „neprihvatljivo“), eventualno uz dodatak opcije „marginalno“
  - Relativno mali broj primjera za ispitivanu/e strukturu/e
  - Relativno nesistematična analiza podataka
- Upitna empirijska baza za testiranje teorijskih tvrdnji (npr. Bard, Robertson i Sorace, 1996; Gibson i Fedorenko, 2010, 2013; Keller, 2000; Schütze, 1996)

Zadaci prosudbe prihvatljivosti

- Dvije vrste zadataka:
  1. Tradicionalni zadaci
  2. Zadaci s tehnikom procjene veličine (engl. *Magnitude Estimation*)
- Za ispitivanje morfosintaktičkih pojava, ali i za ispitivanje pojava na sučelju sintakse i semantike ili sintakse i pragmatike, poput interpretacije izrečenih i neizrečenih subjektivnih zamjenica
- U prvom slučaju obično nekontekstualizirane rečenice, a u drugom slučaju kontekstualizirane rečenice

Tradicionalni zadaci

- Dvije mogućnosti:
  1. Davanje **binarnih** prosudbi (npr. „prihvatljivo/neprihvatljivo“, „gramatično/negramatično“, „tačno/netočno“, „moguće/nemoguće“, „prirodno/neprirodno“, „da/ne“)
  2. Davanje prosudbi na **Likertovoj skali** (npr. sa 5 ili 7 stupnjeva)
- Različite izvedbe po pitanju modaliteta prikaza rečenica, (ne)ograničavanja vremena za odgovore i (ne)kontekstualizacije rečenica

Davanje binarnih prosudbi

- Kod pojava kod kojih postoji jasni kontrast između onoga što jest i što nije prihvatljivo (npr. slaganje subjekta i predikata u licu, rodu i broju te slaganje imenice i pridjeva u rodu, broju i padežu u hrvatskom ili srpskom jeziku)
- Prosudbe čine **nominalnu mjernu skalu**.

White i Genesee (1996)

- Proučavana pojava: formuliranje pitanja s upitnom zamjenicom u engleskom jeziku
- Binarne prosudbe: „moguće“ (zelena tipka na računalu – tipka „V“) ili „nemoguće“ (crvena tipka na računalu – tipka „N“)
- Rečenice prikazivane jedna po jedna na ekranu
- Ispitanicima sugerirano da što brže rješavaju zadatak
- Mjereno vrijeme reakcije
- Primjeri rečenica:

Which movie do the children want to rent?

*Who did you meet Tom after you saw?

Falk i Bardel (2011)

- Proučavana pojava: položaj objekta u odnosu na glagol u njemačkom jeziku
- Binarne prosudbe: „gramatično/negramatično“
- Ispitanici su bili pod vremenskim pritiskom.
- Ako su rečenicu prosudili kao negramatičnu, ispitanici su je trebali ispraviti (kritika: Ionin i Zyzik, 2014).
- Primjeri rečenica:

*Ich sehe **ihn** oft.*

Ich **ihn sehe oft.*

Gass i Alvarez-Torres (2005)

- Proučavana pojava: slaganja imenice i pridjeva u rodu i broju te uporaba pomoćnog glagola *estar* u španjolskom jeziku
- Binarne prosudbe: „točno/netočno“
- Rečenice prikazivane jedna po jedna na ekranu; maksimalno vrijeme prikazivanja: 18 sekundi
- Primjeri rečenica:

El libro de español está encima de la mesa de la oficina.

*El museo es cerca de la biblioteca universitaria.

- Nakon što su ocijenili sve rečenice, ispitanici su trebali ispraviti one rečenice koje su ocijenili kao netočne.

Davanje prosudbi na Likertovoj skali

- Kod pojava kod kojih kontrast između onog što jest i što nije prihvatljivo nije oštar pa je moguće razlikovanje više razina prihvatljivosti
- Prosudbe čine **ordinalnu mjernu skalu**.

Bruhn de Garavito (2011)

- Proučavana pojava: razlika u ponašanju subjekata i objekata u različitim konstrukcijama u španjolskom jeziku
- Likertova skala: **1 – 5** (**1** „posve negramatično“, **5** „posve gramatično“)
- Problem: kako interpretirati središnju vrijednost na skali – kao „ni prihvatljivo ni neprihvatljivo“ ili kao „ne znam“? (Ionin i Zyzik, 2014)

Kraš (2005)

- Proučavana pojava: neakuzativnost u engleskom jeziku (pasivna morfologija i postglagolski subjekti)
- Likertova skala: **-2** „posve netočno“, **-1** „donekle netočno“, **0** „ne znam“, **1** „donekle točno“, **2** „posve točno“
- Primjeri rečenica:
  - * *We were arrived at the station ten minutes earlier.*
  - * *She was shouted for help from the boat.*
  - * *Next day arrived the postman with the letter.*
  - * *During the concert shouted the fans wildly.*

Montrul, Dias i Santos (2011)

- Proučavana pojava: položaj objektnih klitika u (brazilskom) portugalskom jeziku
- Likertova skala: **1** „nemoguće“, **2** „vjerojatno nemoguće“, **3** „vjerojatno moguće“, **4** „savršeno moguće“ + dodatna opcija „ne znam“
- Primjeri rečenica:

*Ele insistiu em **me** levar a um restaurante.*

Eu estou pensando em **o terminar até amanhã.*

Tradicionalni zadaci prosudbe prihvatljivosti

Prednosti

- Jednostavni za primjenu

Nedostaci

- Ograničen raspon vrijednosti na skali; zadana minimalna podjela
- Ponekad otežana interpretacija središnjih vrijednosti na skali
- Prosudbe čine nominalnu ili ordinalnu mjernu skalu – nedopuštena primjena parametrijskih statističkih testova
- Apsolutne, a ne relativne prosudbe

Tehnika procjene veličine

- Preuzeta iz psihofizike (Stevens, 1956), gdje se koristi za mjerenje intenziteta fizičkih podražaja (npr. dužine, svjetla, zvuka, topline)
- Prosudba intenziteta podražaja u odnosu na prvi podražaj (**standard**, engl. *modulus*) izražena numeričkom vrijednošću
- Moguće i nenumeričko izražavanje prosudbi (npr. pomoću dužine crta)
- Relativne, a ne apsolutne prosudbe
- Moguće provjeriti odgovara li subjektivni dojam intenziteta podražaja njegovoj stvarnoj vrijednosti
- Moguća primjena i na mjerenje stavova prema društvenim pojavama, poput prestiža zanimanja ili podrške političkim strankama

Primjena u lingvistici

- Prva primjena na prosudbe prihvatljivosti: Sorace (1992) – izbor pomoćnog glagola u talijanskom jeziku
- Za razliku od fizičkih podražaja, lingvistička prihvatljivost nije objektivno mjerljiva.
- Validaciju metode proveli Bard, Robertson i Sorace (1996) pomoću uparivanja različitih modaliteta (brojevi i dužina linija) i replikacije
- Posebno pogodna za mjerenje stupnjevutih pojava i pojava u međujeziku
- Prosudbe čine **intervalnu mjernu skalu**.

Tipične upute

U ovom ćeš eksperimentu prosuđivati svojstvo rečenica nazvano „prihvatljivost“. Vidjet ćeš niz rečenica. Neke će ti se činiti posve u redu, a neke ne. Tvoj je zadatak prosuditi koliko je svaka od njih dobra ili loša, odnosno prihvatljiva ili neprihvatljiva, dodjeljujući joj broj.

Prvoj rečenici koju vidiš, nasumično dodijeli neki broj. Svakoju rečenici koju budeš vidio nakon toga, dodijeli broj koji izražava koliko je ta rečenica prihvatljivija ili neprihvatljivija u odnosu na prvu.

Tipične upute

Na primjer, ako je prva rečenica

Maria è gli spaghetti mangiato.

i ti si joj dodijelio 10, a druga

Maria ha mangiato gli spaghetti.

i čini ti se deset puta puta prihvatljivijom, dodijeli joj broj 100. Ako ti se druga rečenica čini dvostruko manje prihvatljivom od standarda, dodijeli joj broj 5. Ako pak misliš da je druga rečenica jednako prihvatljiva kao i prva, dodijeli joj broj 10.

Tipične upute

Možeš koristiti sve pozitivne brojeve, uključujući i decimalne. Ne postoji gornja ili donja granica za brojeve koje možeš koristiti. Jedino je ograničenje da ne smiješ koristiti nulu i negativne brojeve. Pokušaj koristiti što širi raspon brojeva i razlikovati što više stupnjeva prihvatljivosti.

Ne postoje točni i netočni odgovori; svaki je odgovor dobar.

Zanima nas tvoj prvi dojam – zato ne razmišljaj previše o rečenicama, već nastoj što brže donijeti odluku.

Tipične upute

Zapamti:

- Dodijeli bilo koji broj prvoj rečenici.
- Prosudi svaku rečenicu u odnosu na prvu.
- Koristi sve pozitivne brojeve koji ti se čine prikladnima.

Izrada i provedba zadatka

- Odluke u vezi standarda:
  - Zadan (po mogućnosti srednje prihvatljivosti)?
  - Zadane numeričke vrijednosti?
  - Vidljiv tijekom cijelog zadatka?
- Koristiti široki raspon rečenica u pogledu prihvatljivosti.
- Ograničeno vrijeme za prosudbu?
- Pomno sastaviti upute.
- Obavezno uključiti uvježbavanje (s dužinom crta).
- Moguća provedba sa i bez računala te putem Interneta (WebExp)
- Moguća nenumerička primjena

Normalizacija podataka

- Potreba za normalizacijom podataka zbog individualizirane skale
- Normalizacija se obično vrši tako da se vrijednosti svakog ispitanika podijele vrijednošću dodijeljenom standardu; dobivene vrijednosti transformiraju se u logaritme.

Hijerarhija izbora pomoćnog glagola (Sorace, 1992)

Promjena mjesta (CL)

ESSERE ('BITI')

Promjena stanja (CS)

Nastavak stanja (COS)

Postojanje stanja (ES)

Nekontrolirani proces (UP)

Kontrolirani proces kretanja (CMP)

Kontrolirani proces nekretanja (CNMP)

AVERE ('IMATI')

Kraš (2008)

Standard:

A Londra, lo studente è voluto andarci.

Primjeri eksperimentalnih rečenica:

[CL] *Il ladro è **scappato** molto rapidamente. ('pobjeći')*

Il prigioniero **ha scappato di nascosto.*

[ES] *Beatrice di Dante è **esistita** nella realtà. ('postojati')*

*?Laura di Petrarca **ha esistito** nel passato.*

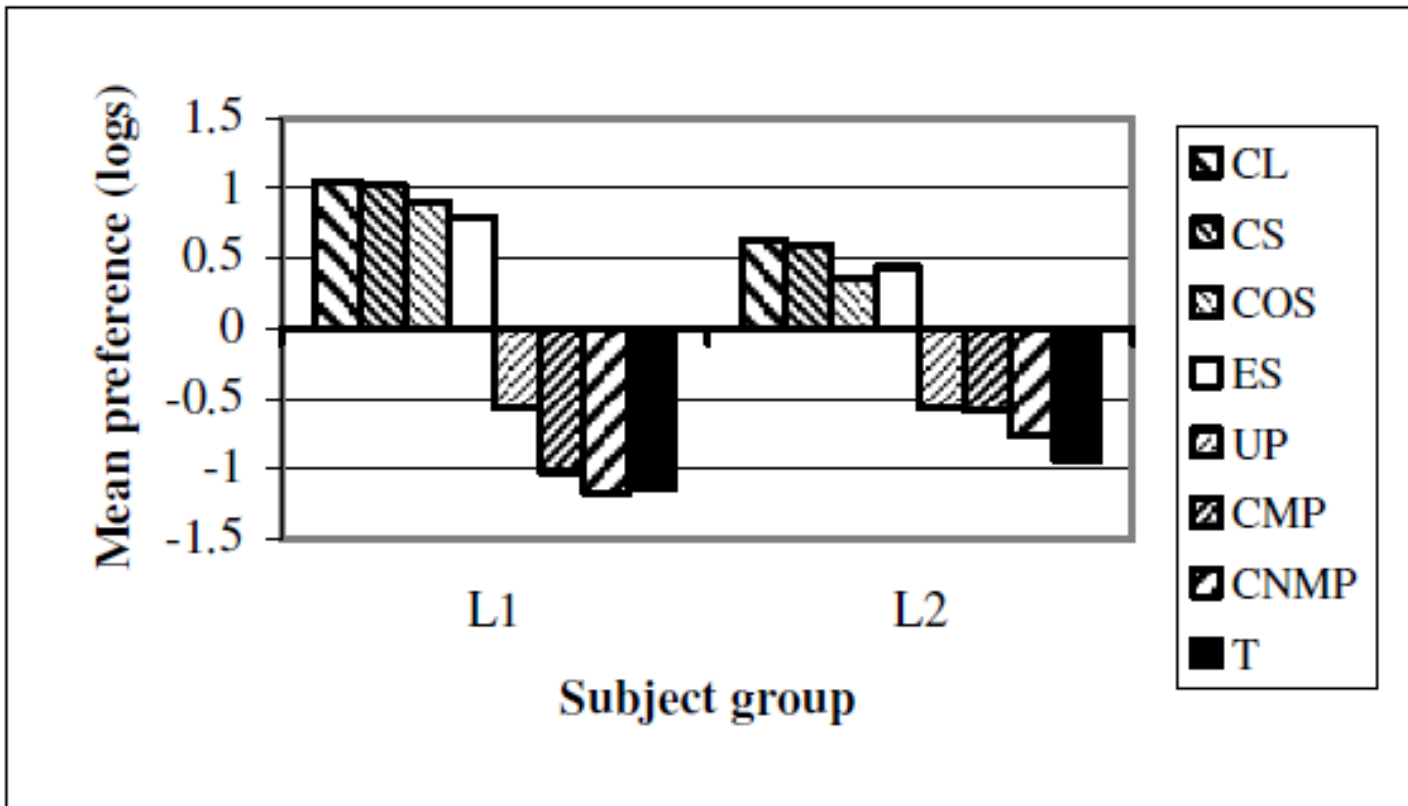
[CNMP] **I bambini **sono dormiti** tranquillamente. ('spavati')*

*Gli ospiti **hanno dormito** profondamente.*

[T] **Le studentesse **sono comprate** i libri. ('kupiti')*

*Le ragazze **hanno comprato** i vestiti.*

Rezultati: Relativne prosudbe

Primjena u drugim istraživanjima usvajanja drugog jezika

- Red riječi u rečenici u njemačkom jeziku (Hopp, 2009)
- Različite morfološke pojave u njemačkom jeziku (Hopp, 2010)
- Uporaba klitike *ne* s neprijelaznim glagolima u talijanskom jeziku (Kraš, 2008)
- Izbor pomoćnog glagola u konstrukcijama s restrukturiranjem u talijanskom jeziku (Kraš, 2008, 2011)
- Fokus u mađarskom jeziku (Papp, 2000)
- Zamjenice i klitike u španjolskom i grčkom jeziku (Parodi i Tsimpli, 2005)

Tehnika procjene veličine

Prednosti

- Neograničen raspon vrijednosti na skali i nepostojanje minimalne podjele – moguće mjerenje beskonačno preciznih razlika u prihvatljivosti; usto, svaki ispitanik kreira svoju skalu
- Prosudbe čine intervalnu mjernu skalu – dopuštena primjena parametrijskih statističkih testova
- Relativne, a ne apsolutne prosudbe

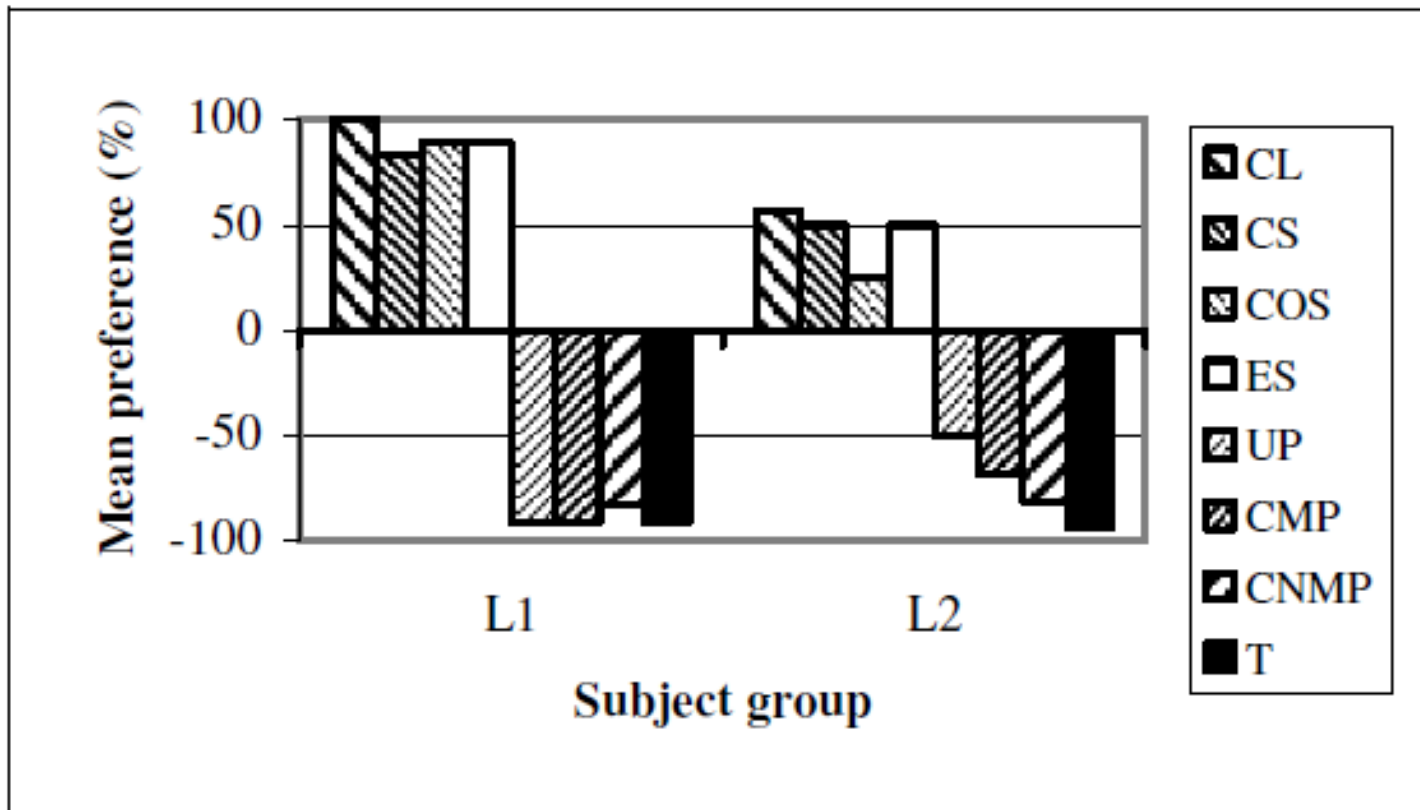
Nedostaci

- Relativno složena za primjenu
- Postojanje individualnih razlika u sposobnosti davanja proporcionalnih prosudbi
- Potrebno duže uvježbavanje nego u tradicionalnim zadacima

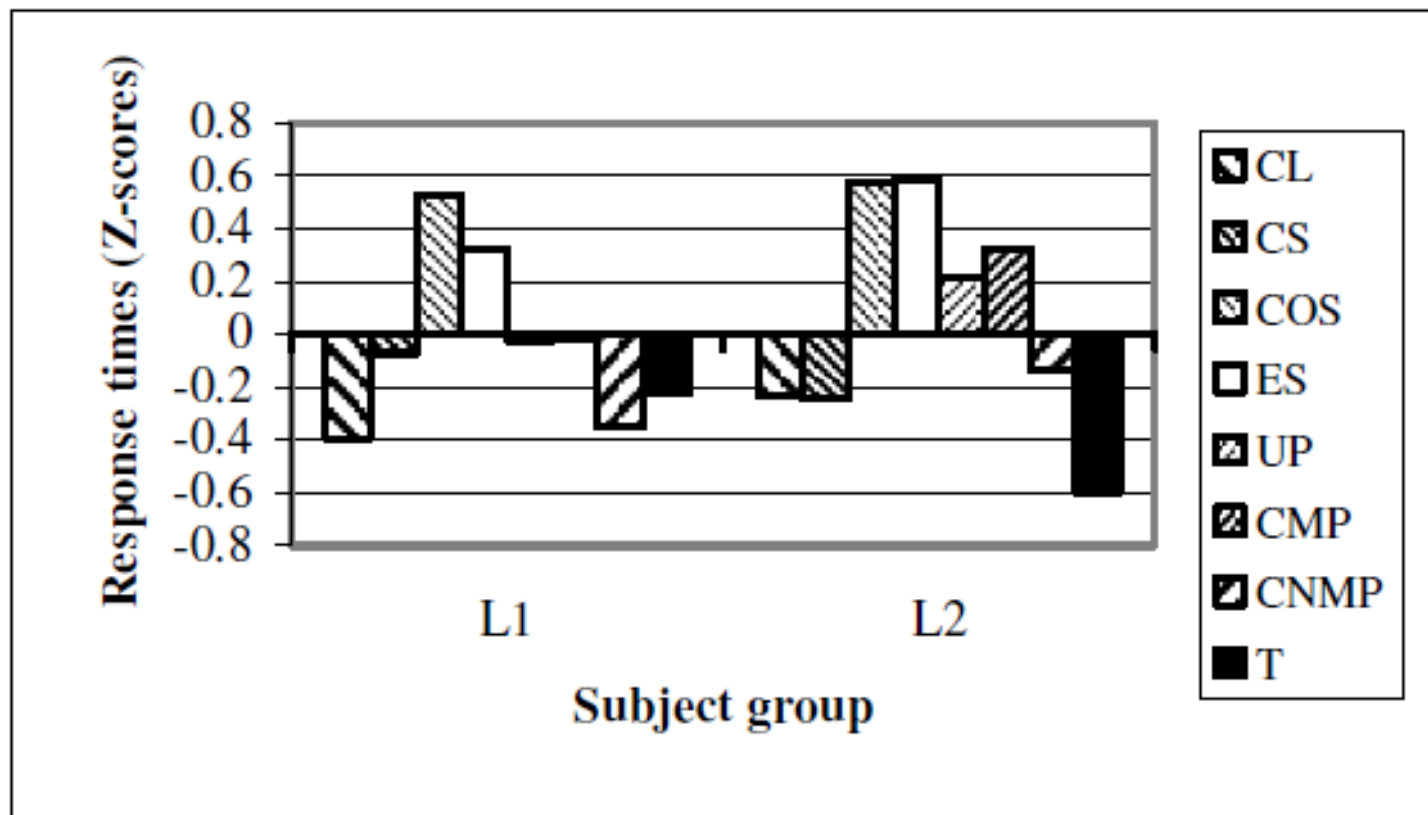
Ubrzani zadatak prosudbe prihvatljivosti

- Prikazivanje rečenica riječ po riječ, pri čemu se svaka riječ zadržava na ekranu kratko vrijeme, koje ovisi o broju slova u riječi (npr. 284 ms za riječ plus 17 ms za svako slovo, Kraš, 2008)
- Ograničeno vrijeme za prosudbu (npr. 4 s, Kraš, 2008)
- Smanjena mogućnost upliva metalingvističkog znanja
- Binarne prosudbe
- Mjeri se i vrijeme reakcije (vrijednosti na **omjernoj skali**)
- Prednost: omogućava mjerenje preciznih razlika u prihvatljivosti na omjernoj skali (vrijeme reakcije);
nedostatak: apsolutne prosudbe

Apsolutne prosudbe (Kraš, 2008)

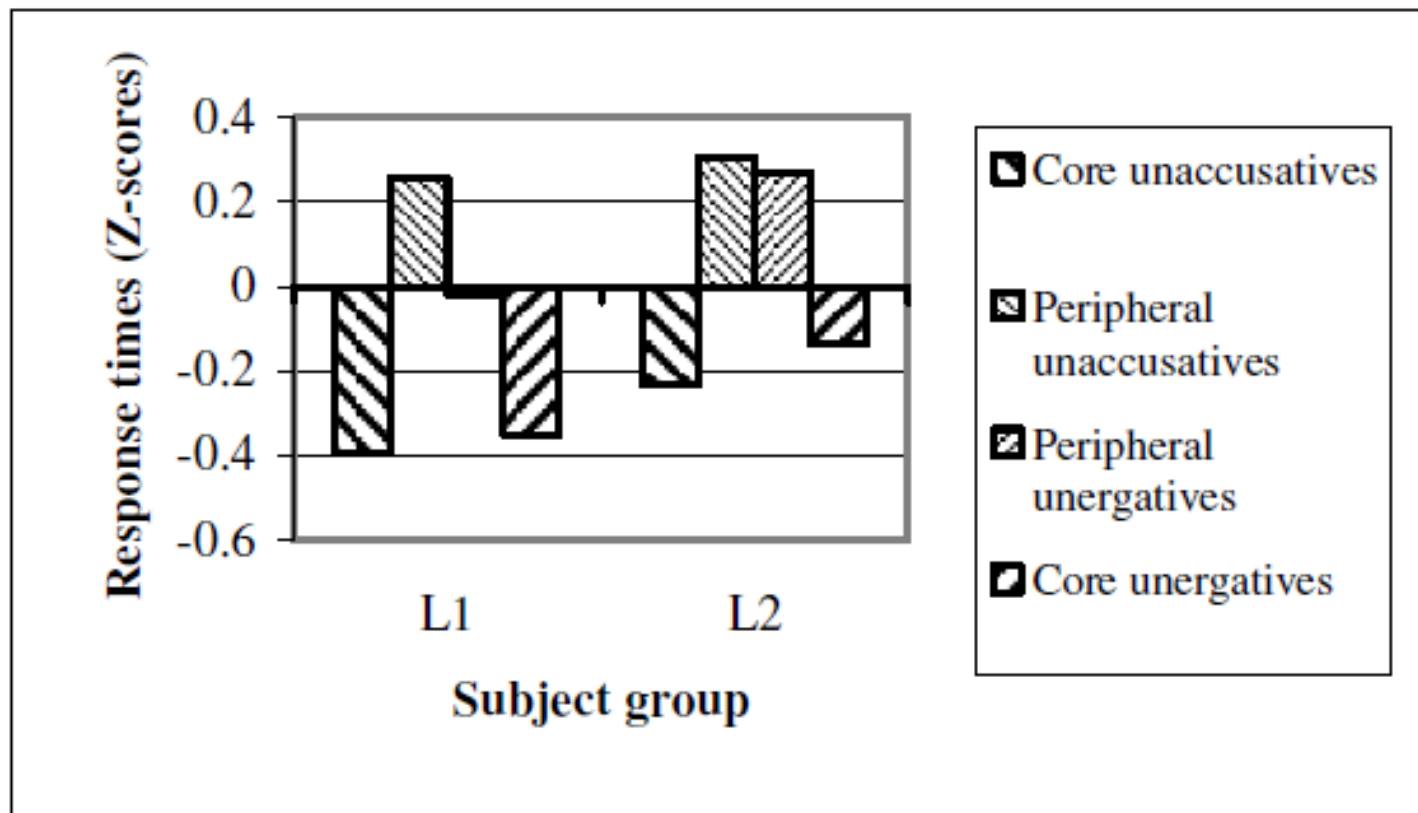

Vrijeme reakcije (Kraš, 2008)

Vrijeme reakcije (Kraš, 2008)

Zaključak

- Rezultati dobiveni različitim tehnikama dobivanja prosudbi u velikoj se mjeri poklapaju (Bader i Häussler, 2010; Kraš, 2008; Weskott i Fanselow, 2011).
- Na dovoljno velikom uzorku sve razmatrane eksperimentalne tehnike omogućavaju razlikovanje eksperimentalnih uvjeta, odnosno mjerenje razlika u prihvatljivosti.
- Sve imaju i prednosti i nedostataka.
- *„Converging evidence from different methods has always been the gold standard of psycholinguistics ” (Weskott i Fanselow, 2011: 272).*

HVALA!

---

tk302@cantab.net

tkras@ffri.hr

Literatura

- Bader, M. i Häussler, J. (2010). Toward a model of grammaticality judgments. *Journal of Linguistics*, 46(2), 273–330.
- Bard, E. G., Robertson, D. i Sorace, A. (1996). Magnitude estimation of linguistic acceptability. *Language*, 72(1), 32–68.
- Bruhn de Garavito, J. (2011). Subject/object asymmetries in the grammar of bilingual and monolingual Spanish speakers: Evidence against connectionism. *Linguistic Approaches to Bilingualism*, 1(2), 111–148.
- Cowart, W. (1997). *Experimental syntax: Applying objective methods to sentence judgments*. Thousand Oaks, CA: Sage.
- Falk, Y. i Bardel, C. (2011). Object pronouns in German L3 syntax: Evidence for the L2 status factor. *Second Language Research*, 27(1), 59–82.
- Fanselow, G., Féry, V., Vogel, R. i Schlesewsky, M. (Ur.) (2006). *Gradience in grammar*. Oxford: Oxford University Press.

Literatura

- Gass, S. i Alvarez-Torres, M. (2005). Attention when? An investigation of the ordering effect of input and interaction. *Studies in Second Language Acquisition*, 27(1), 1–31.
- Gibson, E. i Fedorenko, E. (2010). Weak quantitative standards in linguistics research. *Trends in Cognitive Sciences*, 14(6), 233–234.
- Gibson, E. i Fedorenko, E. (2013). The need for quantitative methods in syntax and semantics research. *Language and Cognitive Processes*, 28(1/2), 88–124.
- Hopp, H. (2009). The syntax–discourse interface in near-native L2 acquisition: Off-line and on-line performance. *Bilingualism: Language and Cognition*, 12(4), 463–483.
- Hopp, H. (2010). Ultimate attainment in L2 inflection: Performance similarities between non-native and native speakers. *Lingua*, 120(4), 901–931.
- Ionin, T. i Zyzik, E. (2014). Judgment and interpretation tasks in second language research. *Annual Review of Applied Linguistics*, 34, 37–64.

Literatura

- Keller, F. (2000). *Gradience in grammar: Experimental and computational aspects of degrees of grammaticality*. Neobjavljena doktorska disertacija, Sveučilište u Edinburghu.
- Kraš, T. (2005). Split intransitivity in Croatian-English interlanguage grammars. *Working Papers in English and Applied Linguistics*, 11, 87–133.
- Kraš, T. (2008). *L2 acquisition of the lexicon-syntax interface and narrow syntax by child and adult Croatian learners of Italian*. Neobjavljena doktorska disertacija, Sveučilište u Cambridgeu.
- Kraš, T. (2011). Acquiring the syntactic constraints on auxiliary change under restructuring in L2 Italian: Implications for the Interface Hypothesis. *Linguistic Approaches to Bilingualism*, 1(4), 413–438.
- Lust, B. (2006). *Child language: Acquisition and growth*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Montrul, S., Dias, R. i Santos, H. (2011). Clitics and object expression in the L3 acquisition of Brazilian Portuguese: Structural similarity matters for transfer. *Second Language Research*, 27(1), 21–58.

Literatura

- Nunnally, J. C. (1967). *Psychometric theory*. New York, NY: McGraw-Hill.
- Papp, S. (2000). Stable and developmental optionality in native and nonnative Hungarian grammars. *Second Language Research*, 16(2), 173–200.
- Parodi, T. i Tsimpli, I. (2005). 'Real' and apparent optionality in second language grammars: Finiteness and pronouns in null operator structures. *Second Language Research*, 21(3), 250–285.
- Schütze, C. T. (1996). *The empirical base of linguistics: Grammaticality judgments and linguistic methodology*. Chicago, IL: University of Chicago Press.
- Schütze, C. T. i Sprouse, J. (2013). Judgment data. U R. J. Podesva i D. Sharma (Ur.), *Research methods in linguistics* (str. 27–50). Cambridge: Cambridge University Press.
- Sorace, A. (1992). *Lexical conditions on syntactic knowledge: Auxiliary selection in native and non-native grammars of Italian*. Neobjavljena doktorska disertacija, Sveučilište u Edinburghu.

Literatura

- Sorace, A. (2005, studeni). *Acceptability judgments and magnitude estimation in experimental research on language development*. Izlaganje na radionici „Experimental Methods in Language Acquisition Research (EMLAR) II“, Utrecht.
- Sorace, A. (2010). Using Magnitude Estimation in developmental linguistic research. U E. Blom i S. Unsworth (Ur.), *Experimental methods in language acquisition research* (str. 57–72). Amsterdam/Philadelphia: John Benjamins.
- Stevens, S. S. (1956). The direct estimation of sensory magnitudes: Loudness. *American Journal of Psychology*, 69(1), 1–25.
- Weskott, T. i Fanselow, G. (2011). On the informativity of different measures of linguistic acceptability. *Language*, 87(2), 249–273.
- White, L. i Genesee, F. (1996). How native is near-native? The issue of ultimate attainment in adult second language acquisition. *Second Language Research*, 12(3), 233–265.